



Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Szamotułach

Sprawozdanie z działalności w roku 2024

Sprawozdanie opracował zespół pracowników
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach

Wstęp	3
I. Informacje ogólne	3
II. Realizacja zadań w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	3
1. Charakterystyka systemu pieczy zastępczej.....	3
2. Rodzinna piecza zastępcza	5
2.1. Typy podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej.....	5
2.2. Liczba podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie	6
2.3. Liczba dzieci w rodzinnych formach opieki zastępczej.....	6
2.4. Wsparcie rodzin zastępczych – organizator i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	7
2.5. Nabór i szkolenie nowych rodzin zastępczych	9
2.6. Realizacja celów powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej	9
2.7. Świadczenie dla rodzin zastępczych.....	11
2.8. Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej	13
3. Instytucjonalna piecza zastępcza	15
3.1. Typy podmiotów instytucjonalnych form pieczy zastępczej	15
3.2. Finansowanie instytucjonalnych form pieczy zastępczej.....	16
4. Świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze	18
5. Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej	19
III. Realizacja zadań w zakresie ustawy o pomocy społecznej	20
1. Punkt interwencji kryzysowej	20
2. Działalność domów pomocy społecznej.....	21
3. Mieszkania treningowe	23
4. Pomoc dla cudzoziemców	23
IV. Realizacja zadań w zakresie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.....	24
1. Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym.....	24
2. Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	25
3. Sprzęt rehabilitacyjny dla działających na rzecz osób z niepełnosprawnością osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą:.....	27
4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych...	28
5. Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	30
6. Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	31

7. Realizacja programu „Aktywny Samorząd”	33
V. Działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	35
VI. Realizacja programów i projektów	36
1. Program wyrównywania różnic między regionami III.....	36
2. Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	37
3. Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Szamotulskiego na lata 2020 – 2025	38
4. Realizacja projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”	39
5. Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”	41
6. Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”	41
7. Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”	42
8. Realizacja rządowego programu „Wsparcie powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 roku”	42
9. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.....	43
VII. Pozostała działalność PCPR	44
1. Działalność Powiatowej Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Środków Pomocniczych „TĘCZA”	44
2. Realizacja usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.....	45
VIII. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej	46
IX. Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej	47

Wstęp

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotulach (PCPR) zawiera w swojej treści następujące informacje, których obowiązek przedstawienia radzie powiatu wynika z obowiązujących przepisów prawa:

- 1) sprawozdanie z działalności PCPR oraz wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej (art. 112 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej),
- 2) sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
- 3) sprawozdanie z realizacji programu działań na rzecz rodzin wielodzietnych oraz rodzin zastępczych pn. „Karta Dużej Rodziny Powiatu Szamotulskiego”,
- 4) sprawozdanie z realizacji „Programu rozwoju pieczy zastępczej dla Powiatu Szamotulskiego na lata 2024–2026”,
- 5) sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Szamotulskim na lata 2022 - 2035”.

I. Informacje ogólne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotulach (PCPR) jako jednostka organizacyjna utworzona na mocy Uchwały Nr IV/23/99 Rady Powiatu Szamotulskiego z dnia 4 lutego 1999r., realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

PCPR realizuje zadania powiatu wynikające w szczególności z następujących ustaw:

1. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
3. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
4. ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. Realizacja zadań w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1. Charakterystyka systemu pieczy zastępczej

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Pieczę zastępczą zapewnia:

- a) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- b) przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

- c) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno–rekreacyjnych.

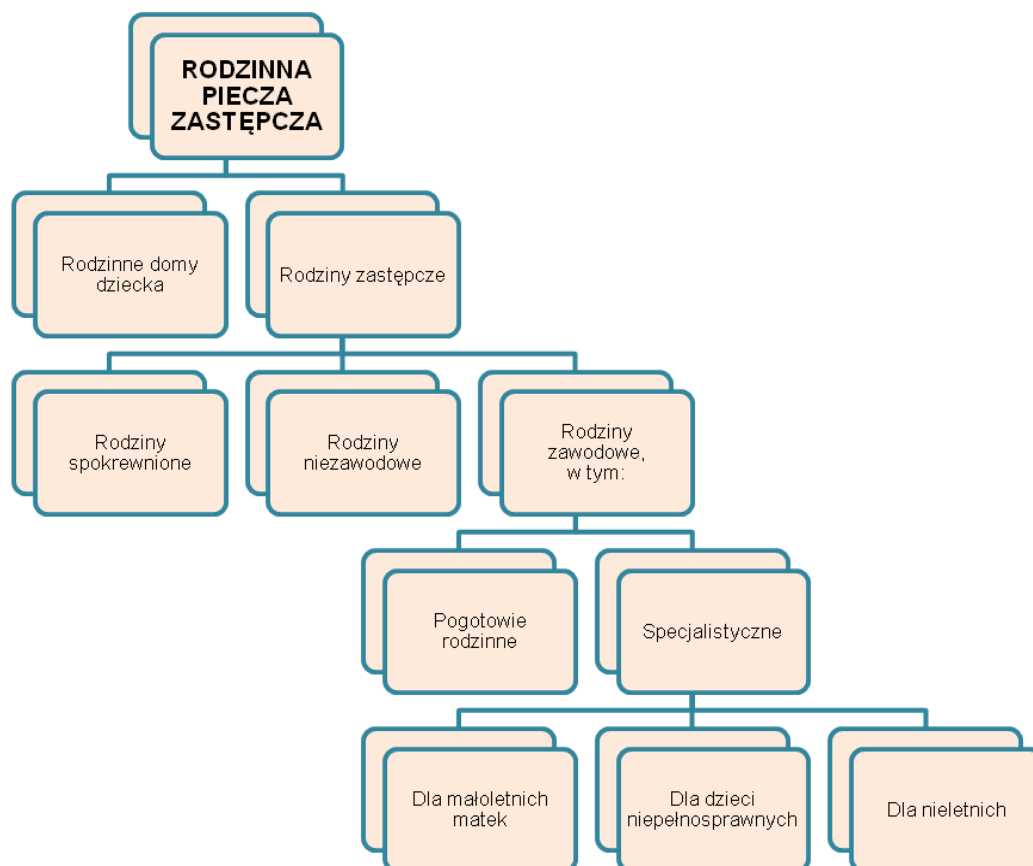
Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje co do zasady na podstawie orzeczenia sądu. W przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka następuje po uzyskaniu zgody, odpowiednio rodziców zastępczych albo prowadzącego rodzinny dom dziecka. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo–wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo–wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia, jeżeli spełnia wymogi określone w ustawie.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- a) rodzinnej,
- b) instytucjonalnej.

System rodzinnej pieczy zastępczej obrazuje schemat:



2. Rodzinna piecza zastępcza

2.1. Typy podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej

W systemie tym funkcjonować mogą następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

- a) rodzina zastępcza – tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono nie więcej niż troje dzieci w celu sprawowania nad nimi pieczy zastępczej. Wyróżniamy następujące typy rodzin zastępczych:
 - rodzina zastępcza spokrewniona – tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
 - rodzina zastępcza niezawodowa – tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
 - rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie, umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej. W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; dzieci na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich; małoletnie matki z dziećmi.
- b) rodzinny dom dziecka – tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim posiadający przynajmniej trzyletnie doświadczenie jako rodzina zastępcza i u których umieszczono od czworo do ośmiu dzieci w celu sprawowania nad nimi pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- a) traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
 - b) zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
 - c) zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
 - d) zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
 - e) zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
 - f) zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
 - g) umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.
- Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

2.2. Liczba podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie

Na terenie powiatu szamotulskiego wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. funkcjonowało 81 rodzin zastępczych. W ciągu całego roku funkcjonowało 95 rodzin zastępczych.

Tabela nr 1: Liczba rodzin zastępczych wg gminy zamieszkania w latach 2017 do 2024

L.p.	Gmina	Liczba rodzin zastępczych w latach (stan na 31 grudnia):							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1.	OBRZYCKO (miasto)	3	2	2	2	1	2	2	3
2.	OBRZYCKO (gmina)	3	3	4	3	3	4	3	3
3.	DUSZNIKI	3	7	9	7	7	7	5	5
4.	KAŻMIERZ	7	7	8	8	7	6	10	10
5.	PNIEWY	9	13	15	13	12	10	15	14
6.	OSTRORÓG	4	3	4	2	3	3	4	6
7.	SZAMOTUŁY	34	29	33	34	33	31	28	25
8.	WRONKI	12	10	11	12	15	13	14	15
	Razem	75	74	86	81	81	76	81	81

2.3. Liczba dzieci w rodzinnych formach opieki zastępczej

Na terenie powiatu szamotulskiego wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku w rodzinnych formach pieczy zastępczej opiekę znalazło łącznie 144 dzieci, w tym 114 dzieci pochodzących z powiatu szamotulskiego. Liczbę dzieci w poszczególnych formach pieczy rodzinnej przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2: Liczba dzieci w różnych typach rodzin zastępczych na terenie powiatu szamotulskiego w latach 2017 – 2024

Forma rodzinnej pieczy zastępczej		Liczba dzieci w latach:							
		2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Rodzina zastępcza spokrewniona		65	69	76	68	67	62	61	66
Rodzina zastępcza niezawodowa		27	20	26	29	29	32	39	37
Rodzina zastępcza zawodowa	Ogółem	28	23	38	23	31	25	36	36
	Pogotowie rodzinne	7	3	8	2	4	2	4	4
	Specjalistyczna	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodzinny dom dziecka		0	0	0	0	0	0	0	0
Razem		120	115	140	120	127	121	133	143

W 2024 roku w rodzinnych formach pieczy zastępczej poza powiatem szamotulskim przebywało łącznie 23 dzieci z naszego powiatu.

2.4. Wsparcie rodzin zastępczych – organizator i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Jednym z istotnych narzędzi wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej jest prowadzenie w powiecie infrastruktury wspierającej. Zadania w tym zakresie realizuje instytucja nazwana w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „*organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej*”. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach zostało wyznaczone przez Starostę Szamotulskiego Zarządzeniem nr 30/2011 z dnia 15 listopada 2011 roku - organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej :

- a) przygotowuje rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka na przyjęcie dziecka udzielając informacji o dziecku,
- b) przekazuje dokumenty rodzinie zastępczej w przypadku przyjęcia dziecka,
- c) umożliwia rodzinom zastępczym uzyskanie porady w poradni psychologiczno-pedagogicznej lub w innej poradni specjalistycznej oraz podjęcie specjalistycznej terapii,
- d) współpracuje z sądem poprzez informowanie co najmniej raz na 6 miesięcy o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o możliwości powrotu dziecka do jego rodziny biologicznej i wnioskuje o uregulowanie sytuacji prawnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach w 2024 roku zapewniało rodzinom zastępczym wsparcie poprzez:

- a) opiekę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pełniących najważniejszą rolę we wspieraniu rodzin zastępczych w ich codziennych obowiązkach. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:
 - udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
 - przygotowanie, we współpracy z odpowiednią rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku,
 - pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
 - zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
 - zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
 - udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
 - przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej

pieczy zastępczej.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka i jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie, ma również prawo do korzystania z poradnictwa zawodowego, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie jego kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego np. przez korzystanie z superwizji.

- b) grupy wsparcia: w 2024 roku odbyło się 8 grup wsparcia.
- c) poradnictwo psychologiczne i prawne: Centrum zatrudnia w ramach umowy zlecenia trzech psychologów, w tym psychologa ze specjalnością kliniczną oraz prawnika. Psycholodzy przyjmowali głównie popołudniami i w soboty.

Realizując zadania koordynatorzy opracowali i dokonali:

- a) ocenę sytuacji dziecka a więc informacje o rodzicach biologicznych (władzy rodzicielskiej, alimentach), kontaktach dzieci z rodzicami i rodzeństwem, sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dziecka, problemach opiekuńczo – wychowawczych, metodach pracy z dzieckiem, zasadności dalszego pobytu w pieczy. Powyższe informacje analizowane są co trzy miesiące w przypadku dzieci do 3 roku życia i co pół roku w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia podczas okresowej oceny sytuacji dzieci dokonywanej przez zespół ds. oceny sytuacji dziecka. W skład zespołu wchodzi koordynatorzy, rodzice zastępczy, rodzice biologiczni, asystenci rodziny lub pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej, przedstawiciele Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu, kuratorzy zawodowi. W 2024 roku przygotowano 204 oceny sytuacji dziecka, które zostały dokonane na 35 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka. Każdorazowo po dokonaniu oceny sytuacji dziecka formułowane wnioski przekazywane były do sądów prowadzących sprawę dzieci. Wszystkie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostały zgłoszone do ROPS/WOA - łącznie 12 dzieci.
- b) ocenę rodziny zastępczej a więc informacje o sytuacji bytowej, mieszkaniowej i zdrowotnej opiekunów, posiadanych kwalifikacjach i doświadczeniu, przebiegu współpracy z PCPR i innymi instytucjami. W trakcie oceny dokonywano też omówienia sprawowanej opieki nad dzieckiem powierzonym rodzinie. W przypadku negatywnej oceny formułowane były wskazania do pracy z rodziną zastępczą. W dokonywanych ocenach koordynatorzy uwzględniali informacje ze szkół, ośrodków pomocy społecznej, od kuratorów sądowych, z ośrodka adopcyjnego oraz poradni psychologiczno – pedagogicznej. W 2024 roku przygotowano 36 ocen rodzin zastępczych, wszystkie pozytywne.

W okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku rozwiązało się 14 rodzin zastępczych. Z rozwiązyanych rodzin siedmiu wychowanków usamodzielniało się, jedno dziecko powróciło do rodziny biologicznej, czworo dzieci zostało powierzone do adopcji, a dwóch wychowanków zostało powierzonych do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

W 2024 roku łącznie czworo dzieci powróciło do rodzin biologicznych: jedno dziecko ze spokrewnionej rodziny zastępczej (rodzina rozwiązała się) oraz troje dzieci z zawodowej rodziny zastępczej, która funkcjonuje nadal.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej brali udział w prowadzeniu spraw związanych z ustaleniem odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych poprzez pozyskiwanie informacji.

2.5. Nabór i szkolenie nowych rodzin zastępczych

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

W roku 2024 wniosek o pełnienie funkcji rodziny zastępczej złożyło 6 rodzin, wszystkie uzyskały pozytywną kwalifikację i zostały skierowane na szkolenie.

2.6. Realizacja celów powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej

Celem głównym powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024 - 2026 było wspieranie i rozbudowywanie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej oraz organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą. W programie określono następujące cele:

1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego. W ramach realizacji celu podjęto następujące działania:
 - a. dystrybucja materiałów informacyjnych (ulotki),
 - b. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej regularnie umieszcza posty w mediach społecznościowych (Facebook) dotyczące promocji idei rodzicielstwa zastępczego, w tym jakie warunki powinni spełniać kandydaci na RZ. Na stronie internetowej PCPR również jest zakładka informacyjna dla kandydatów,
 - c. regularnie przez cały rok 2024 (poza przerwą wakacyjną w lipcu i sierpniu) organizowano spotkania dla kandydatów na rodziny zastępcze w ostatni piątek każdego miesiąca od 17.00-18.00,
 - d. w gazecie „Dzień Szamotulski” i na stronie internetowej Szamotuły Nasze Miasto dnia 6 listopada 2024 roku ukazały się materiały dotyczące promocji rodzicielstwa zastępczego oraz informujące, jak zostać rodziną zastępczą,
 - e. od listopada 2024 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej prowadzą spotkania warsztatowe w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach zajęć doradztwa zawodowego, pt. „Dom pełen miłości- odkrywamy świat pieczy zastępczej”, mające na celu promowanie rodzicielstwa zastępczego jako aktywności zawodowej.

2. Tworzenie nowych rodzinnych form pieczy zastępczej. W ramach realizacji celu podjęto następujące działania:
 - a. dobór kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej – zrealizowano poprzez prowadzenie na bieżąco kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Comiesięczną praktyką w 2024 roku stały się popołudniowe, piątkowe spotkania dla osób zainteresowanych tematem rodzicielstwa zastępczego. Efektem tych spotkań są dwie rodziny zastępcze, które otrzymały pozytywną wstępną kwalifikację oraz zostały skierowane na szkolenie,
 - b. realizowano organizowanie szkoleń dla kandydatów i tworzenie nowych rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Osoby, które uzyskały wstępną kwalifikację kierowane są do Centrum Wspierania Rodzin "Swoboda" w Poznaniu na szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze zgodnie z zawartym porozumieniem,
 - c. decyzją Nr 17/2024/RZ z dnia 26.09.2024 roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zatwierdził Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach na okres 5 lat program szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej – program jest realizowany od 2025 roku,
 - d. zapewnienie rodzinom zastępczym pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej – zrealizowano poprzez stały i regularny dostęp do pomocy psychologicznej u trzech psychologów. W miarę zgłaszanych potrzeb zapewniamy także pomoc prawną,
 - e. udzielano wsparcia rodzinom zastępczym przez rodziny pomocowe w celu zapewnienia rodzinom zawodowym możliwości korzystania z urlopów wypoczynkowych zapewniając dzieciom opiekę w rodzinach pomocowych, które tworzą rodziny zastępcze,
 - f. wszystkie rodziny, które zwróciły się z takim wnioskiem, zostały objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
 - g. utworzenie systemowego programu wsparcia rodzin zastępczych przez wolontariat – żadna z rodzin nie zgłosiła potrzeby uzyskania wsparcia wolontariusza.
3. Integracja środowisk rodzinnych form pieczy zastępczej; w roku 2024 roku został zorganizowany piknik z okazji corocznych obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Rodziny z dziećmi uczestniczyły również we wspólnym wyjściu do kina w ferie oraz w warsztatach mikołajkowych.
4. Dążenie do możliwie najkrótszego okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W ramach realizacji celu podjęto następujące działania:
 - a. kontakt z rodziną biologiczną dziecka przebywającego w placówce lub rodzinie zastępczej na rzecz jego powrotu do rodziny we współpracy z kuratorami, pracownikami socjalnymi OPS, asystentami rodziny – zrealizowano poprzez współpracę osobistą, kontakt telefoniczny i podczas posiedzeń w sprawie sytuacji dziecka, na którym dokonywana była ocena, przede wszystkim z rodziną dziecka, asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi i kuratorami. Rodzicom umożliwiano także spotkania z dziećmi w obecności koordynatorów w punkcie PCPR przy ul. Wronieckiej 30 w Szamotułach,
 - b. pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej dziecka – zrealizowano, poprzez wnioski do sądu z prośbą o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci oraz zgłaszanie

- wszystkich dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego,
- c. wspieranie dziecka i rodziny zastępczej podczas procesu adopcji – zrealizowano poprzez obecność i wsparcie koordynatora oraz obecność przy powierzeniu dziecka pod opiekę rodziny ubiegającej się o przysposobienie,
 - d. wspieranie działań na rzecz skutecznego systemu pomocy dla osób usamodzielnianych,
 - e. tworzenie indywidualnych programów usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek, czuwanie nad ich realizacją, korekta i dostosowanie do aktualnych potrzeb – zrealizowano poprzez bieżącą pomoc w przygotowywaniu indywidualnych programów oraz aneksów do indywidualnych programów usamodzielnienia,
 - f. utrzymywano mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków, którzy wymagają takiego wsparcia,
 - g. pomoc w uzyskaniu zatrudnienia i mieszkania z zasobów gminnych dla wychowanków pieczy zastępczej – kierowanie wychowanków do Powiatowego Urzędu Pracy oraz pomoc w składaniu wniosków wychowanków o mieszkanie z zasobów gminy.
5. Wspieranie działalności podmiotów realizujących zadania w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej. W ramach realizacji celu podjęto następujące działania:
- a. powierzenie realizacji zadań w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej podmiotom wyłonionym w ramach konkursu ofert – zrealizowano poprzez zlecenie zadań prowadzenia placówek zgromadzeniom zakonnym,
 - b. wspieranie działań podmiotów prowadzących placówki opiekuńczo–wychowawcze w osiąganiu standardów określonych w obowiązujących przepisach – w trakcie realizacji: organizowanie spotkań i tworzenie planów dochodzenia do standardów,
 - c. partnerstwo z podmiotami pozarządowymi w realizacji wspólnych projektów na rzecz podnoszenia standardów pieczy zastępczej – realizacja zadań wynikających z projektów.

2.7. Świadczenie dla rodzin zastępczych

Na podstawie art. 86 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 poz. 49) Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wydał obwieszczenie z dnia 27 marca 2023r. (Dz. U. 2023 poz. 296) w sprawie wysokości świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym od 01.06.2023r.

- a) miesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania w wysokości:
 - 899 zł – w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
 - 1361 zł – w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej,
- b) miesięczny dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka z tytułu niepełnosprawności – nie mniej niż 274 zł,

Następnie zgodnie z kolejnym obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2024r. (Dz. U. 2024 poz. 230) od 1 czerwca 2024r. rodzinom zastępczym przysługują świadczenia:

- c) miesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania w wysokości:
 - 1002 zł – w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

- 1517 zł – w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej,
- d) miesięczny dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka z tytułu niepełnosprawności – nie mniej niż 306 zł,

Szczegółowy wykaz udzielonych w 2024r. świadczeń dla poszczególnych podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3: Świadczenia udzielone rodzinom zastępczym w roku 2024

Lp.	Wyszczególnienie	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe	
		Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Świadczenia dla rodzin zastępczych, z tego:	877	774 200,67	577	752 840,99	512	639 193,56
1.1.	na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	780	739 040,50	509	723 833,85	366	516 625,56
1.2.	dodatek z tyt. niepełnosprawności dziecka	79	22 755,61	48	13 643,24	102	28 377,29
1.3.	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	6	8 804,56	7	11 163,90	8	8 292,52
1.4.	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	x	x	x	x	x	x
1.5.	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	12	3 600,00	13	4 200,00	13	4 080,00
1.6.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	x	x	x	x	23	81 818,19
1.7.	Świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	x	x	x	x	x	x

Dodatkowo rodzinie zastępczej zawodowej przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 4 100,00 zł brutto miesięcznie do czerwca 2024 r. oraz 4 567,40 zł brutto miesięcznie od lipca 2024 r., natomiast rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – 6 100,80 zł brutto miesięcznie do czerwca 2024 r. oraz 6 796,30 zł brutto miesięcznie od lipca 2024 r.

W przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Wysokość wynagrodzenia zależy od liczby przepracowanych godzin. Stawka za godzinę w 2024r. wynosiła 28,10 zł., przy czym dana osoba mogła przepracować w miesiącu maksymalnie 80 godzin.

W 2024r. koszt wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i pomocowych wyniósł 545 062,91zł, a osób do pomocy 156 777,53 zł.

2.8. Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej po 1 stycznia 2012r., gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 5 przedstawia wydatki ponoszone przez gminy z terenu powiatu szamotulskiego na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinie zastępczej w 2024 roku. Łącznie wydatki poniesione przez gminy za pobyt 120 dzieci w rodzinach zastępczych w 2024 roku wyniosły 825 077,10 zł.

Tabela nr 5: Wydatki gmin na rodzinną pieczę zastępczą

Lp.	Gmina	10% miesięcznego kosztu utrzymania dziecka	30% miesięcznego kosztu utrzymania dziecka	50% miesięcznego kosztu utrzymania dziecka	Razem
1.	Szamotuły	33 593,71	116 599,57	149 464,29	299 657,57
2.	Pniewy	7 296,86	15 653,38	136 864,95	159 815,19
3.	Ostroróg	2 878,91	1 860,49	47 698,85	52 438,25
4.	Gm. Obrzycko	3 288,26	1 084,84	21 754,06	26 127,16
5.	M. Obrzycko	3 928,76	1 816,55	7 506,77	13 252,08
6.	Duszniki	7 919,40	10 716,20	36 043,45	54 679,05
7.	Kaźmierz	1 936,24	16 353,16	31 056,43	49 345,83
8.	Wronki	8 870,83	13 435,32	147 455,82	169 761,97
Suma		69 712,97	177 519,51	577 844,62	825 077,10

Koszty pobytu w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Szamotulskiego dzieci pochodzących z innych powiatów, pokrywa powiat właściwy ze względu na miejsce

zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. Powiat, na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka, zawiera z właściwym powiatem porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków. Wykaz zawartych w tym zakresie porozumień przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Wydatki ponoszone przez inne powiaty na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinie zastępczej w 2024 roku na terenie powiatu Szamotulskiego

	Powiat	Kwota	Liczba dzieci
1	Miasto Poznań	175 752,65 zł	9
2	powiat poznański	142 429,38 zł	5
3	Powiat kołobrzesci	14 297,32 zł	1
4	Powiat grodziski	14 297,32 zł	1
5	Powiat goleniowski	14 297,32 zł	1
6	Powiat kościański	28 594,64 zł	2
7	Powiat obornicki	69 019,28 zł	4
8	Powiat międzychodzki	141 470,28 zł	5
9	Powiat pilski	97 129,09 zł	5
	RAZEM	697 287,28 zł	33

W 2024 roku w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Szamotulskiego przebywało 33 dzieci pochodzących z innych powiatów. Wysokość środków przekazanych dla naszego powiatu w 2024 roku wyniosła 697 287,28 zł.

Powiat Szamotulski ponosi natomiast koszty pobytu dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Sytuacja taka dotyczy 26 dzieci, a łączna wysokość wydatków na ten cel w roku 2024 wyniosła 678 657,96 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela nr 7.

Tabela 7: Dzieci pochodzące z Powiatu Szamotulskiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

Lp.	Powiat	Wydatki na utrzymanie dzieci	
	poznański	129 210,44	7
	grodziski	74 554,80	2
	Międzychodzki	67 106,59	4
	Obornicki	49 484,25	3

	Miasto Poznań	129 210,44	3
	Kolski	18 464,40	1
	Nowotomyski	21 108,70	2
	Średzki	15 966,70	1
	Miasto Łódź	147 013,34	1
	Miasto Leszno	25 235,70	1
	Czarnkowsko-trzcieński	1 302,60	1
	RAZEM	678 657,96	26

3. Instytucjonalna piecza zastępcza

3.1. Typy podmiotów instytucjonalnych form pieczy zastępczej

Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- a) placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego,
- b) placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego,
- c) placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- d) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- e) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- a) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- b) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- c) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- d) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- e) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- f) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- g) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. W placówce można umieścić w tym samym czasie łącznie nie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, a dalej się uczą. W szczególnych okolicznościach określonych w ustawie dyrektor placówki może, mimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w placówce, za zezwoleniem wojewody, przyjąć kolejne dziecko.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza współpracuje, w zakresie wykonywanych zadań, z sądem, powiatowym centrum pomocy rodzinie, rodziną, asystentem rodziny, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz z innymi osobami i instytucjami, które podejmują się wspierania działań wychowawczych placówki opiekuńczo-wychowawczej, w szczególności w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia, jeżeli osoby te uzyskają akceptację dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W Powiecie Szamotulskim instytucjonalną formę pieczy zastępczej pełni pięć placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego oraz jedna placówka łącząca typ socjalizacyjny i interwencyjny.

Funkcjonujące na terenie powiatu placówki prowadzone są przez następujące podmioty:

- a) Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Poznańska Prowincja św. Józefa:
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Sychem” w Szamotułach,
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Negeb” w Szamotułach,
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Kanaan” w Szamotułach,
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Betania” w Szamotułach,
- b) Centrum Poznańskie Zgromadzenie Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego:
 - Dom im. św. U. Ledóchowskiej w Otorowie,
 - „Dom Dziecka w Słońcu” w Lipnicy.

Z wyżej wymienionymi podmiotami zostały zawarte umowy na realizację zadania publicznego, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego. Warunkiem podpisania umów było posiadanie zezwolenia Wojewody Wielkopolskiego na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 95 ust. 3a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dyrektor placówki może, pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w placówce, za zezwoleniem wojewody, przyjąć kolejne dziecko.

Wojewoda na wniosek podmiotu wydaje zezwolenie na prowadzenie placówki jeśli podmiot występujący o zezwolenie spełnia warunki i standardy określone w ustawie. Decyzją Wojewody Wielkopolskiego całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie Powiatu Szamotulskiego otrzymały zezwolenie na prowadzenie działalności na czas nieokreślony.

3.2. Finansowanie instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

Od 1 kwietnia 2024 roku zgodnie z zarządzeniem Starosty Szamotulskiego nr 22/2024 z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w 2024 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych znajdujących się na terenie Powiatu Szamotulskiego, obowiązywały następujące koszty utrzymania dzieci w poszczególnych placówkach:

- | | |
|---|---------------|
| a) Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „Sychem” w Szamotułach | - 6 256,68 zł |
| b) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Kanaan” w Szamotułach | - 6 203,84 zł |
| c) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Negeb” w Szamotułach | - 5 867,60 zł |
| d) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „ Betania” w Szamotułach | - 8 246,01 zł |

- e) Dom im. Św. U. Ledóchowskiej w Otorowie - 5 962,16 zł
f) Dom Dziecka w Lipnicy - 5 599,54 zł

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – wychowawczej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsc zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
b) 30% w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
c) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Łączne wydatki poniesione przez gminy wg miejsca zamieszkania dziecka w roku 2024 wyniosły **2 063 103,04 zł**, co szczegółowo przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8: Wydatki ponoszone przez gminę na opiekę i wychowanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w 2024 roku (w zł).

Lp.	Gmina	10% miesięcznego kosztu utrzymania dziecka	30% miesięcznego kosztu utrzymania dziecka	50% Miesięcznego kosztu utrzymania dziecka	Razem
1.	Szamotuły	18 935,87	42 225,97	712 083,60	773 245,44
2.	Pniewy	4 050,93	5 781,72	282 565,66	292 398,31
54	Ostroróg	24 034,88	77 721,50	0,00	101 756,38
4.	Gmina Obrzycko	14 371,26	22 887,42	37 575,69	74 834,37
5.	Miasto Obrzycko	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Duszniki	0,00	0,00	114 076,23	114 076,23
7.	Kaźmierz	14 523,60	0,00	0,00	14 523,60
8.	Wronki	28 469,80	76 219,93	587 578,98	692 268,71
Suma		104 386,34	224 836,54	1 733 880,16	2 063 103,04

Tabela nr 9. Wykaz Powiatów z którymi podpisano porozumienia w sprawie przekazania środków finansowych za dzieci przebywające w 2024 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Szamotulskiego.

Lp.	Powiaty	Otrzymane środki w zł
1.	Miasto Poznań	424 528,00
2.	Poznański Ziemiński	290 329,02
3.	Legnicki	65 507,55
4.	Nowotomyski	153 376,73

5.	Łódzki	6 499,27
6.	Pilski	65 144,12
7.	Międzychodzki	72 943,74
8.	Nowosolski	215 070,06
9.	Żagański	72 943,74
10.	Koło	65 507,55
11.	Obornicki	619 514,11
Suma		2 051 363,89

Tabela 9 przedstawia szczegółowo kwoty otrzymane z innych powiatów za pobyt 32 dzieci przebywających w 2024 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Szamotulskiego wynosi **2 051 363,89 zł**.

Powiat Szamotulski ponosi natomiast koszty pobytu dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Sytuacja taka dotyczy 6 dzieci, a łączna wysokość wydatków na ten cel w roku 2024 **wyniosła 496 447,62 zł**.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela nr 10.

Tabela nr 10: Dzieci pochodzące z Powiatu Szamotulskiego przebywające w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów

Lp.	Powiat	Wydatki na utrzymanie dzieci
1.	Skarżyski	342 768,09
2.	Wolsztyński	153 679,53
Suma		496 447,62

4. Świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Usamodzielnienie wychowanków – na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2025 poz. 49); dotyczy wyłącznie osób, które po osiągnięciu pełnoletności opuściły rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą. Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą i w zależności od sytuacji życiowej wychowanka, może trwać najpóźniej do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Osoba usamodzielniona mogła w 2024 roku skorzystać z pomocy:

- pieniężnej na usamodzielnienie – w zależności od długości pobytu w pieczy zastępczej w wysokości od 2244zł do 8968zł, a od 01.06.2024r. w wysokości od 2500zł do 9991zł,
- pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 681zł, od 01.06.2024r. - 759zł miesięcznie,

- c) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym,
- d) w uzyskaniu zatrudnienia,
- e) na zagospodarowanie - w formie rzeczowej w wysokości nie niższej niż 2039zł, a od 01.06.2024r. – 2272zł, z wyjątkiem osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym lub znacznym – prawo do pomocy w wysokości nie niższej niż 4077zł, a od 01.06.2024r. – 4542zł.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, rzeczowa – zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje osobie usamodzielnianej, w przypadku gdy:

- a) skierowanie miało miejsce na podstawie orzeczenia sądu,
- b) osoba usamodzielniana zobowiązała się do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie,
- c) osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej co najmniej 3 lata, rodzinie zastępczej niezawodowej lub zawodowej i placówce opiekuńczo-wychowawczej – co najmniej 1 rok,

Udzielone świadczenia na usamodzielnienie w 2024r.:

- a) 209 świadczeń na kontynuowanie nauki na łączną kwotę 150 363,01zł
- b) 5 świadczeń na usamodzielnienie na łączną kwotę 38 946,00zł
- c) 7 świadczeń na zagospodarowanie na łączną kwotę 15 205,00zł

5. Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 181 pkt 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty należy finansowanie średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz świadczeń pieniężnych w rodzinnej pieczy zastępczej małoletnich cudzoziemców. przebywających na terytorium RP. W 2024r. na terenie Powiatu Szamotulskiego przebywało jedno dziecko cudzoziemskie w rodzinie zastępczej. Łączny koszt świadczeń na to dziecko wyniósł 18 920,00zł.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty należy także finansowanie pieczy zastępczej dla obywateli Ukrainy, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zgodnie z art. 14 w/w ustawy środki finansowe przekazywane są z Funduszu Pomocy. W 2024r. na terenie Powiatu Szamotulskiego przebywało w pieczy instytucjonalnej 4 małoletnich obywateli Ukrainy. Łączny koszt wydatków przeznaczonych na ich utrzymanie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wyniósł 273 797,51zł.

III. Realizacja zadań w zakresie ustawy o pomocy społecznej

1. Punkt interwencji kryzysowej

Interwencja kryzysowa według ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej (art. 47 ust 1 w/w ustawy). Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód (art. 47 ust 2 w/w ustawy). W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego i prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy (art. 47 ust 3 w/w ustawy).

W ujęciu psychologicznym celem Interwencji Kryzysowej jest:

1. wspieranie osób dotkniętych bolesnymi doświadczeniami w ich naturalnych rolach społecznych jako członków rodziny, pracowników, studentów, uczniów poprzez doradztwo edukacyjne i pomoc kryzysową,
2. interwencja, która często ma charakter profilaktyczny, stymuluje dążenie osób do rozwoju integracji społecznej i osobowościowej
3. zapobieganie występowaniu negatywnych skutków kryzysu

Realizacja tego zadania odbywa się za pośrednictwem Punktu Interwencji Kryzysowej działającego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach min. poprzez:

- a) współpracę ze służbami społecznymi funkcjonującymi w obrębie gmin powiatu szamotulskiego,
- b) współpracę z Zespołami Interdyscyplinarnymi,
- c) tworzenie bazy danych podmiotów oferujących wsparcie osobom w kryzysie,
- d) zapewnienie osobom wymagającym wsparcia w kryzysie (przemoc domowa, konflikty rodzinne, samobójstwa, agresja, przemoc seksualna, wypadki, katastrofy) bezpłatnych usług psychologa–terapeuty,
- e) zapewnienie pobytu w mieszkaniu chronionym we Wronkach.

Stosowane w PIK metody pracy koncentrują się na przeżywanych przez osoby w kryzysie uczuciach oraz na rozwiązywaniu ich problemów. Prowadzone są działania społeczne i środowiskowe oraz doradztwo decyzyjne. Działania interwenta polegają na aktywnym i bezpośrednim kontakcie, w zależności od poziomu funkcjonowania i potrzeb klienta. Zasadą interwencji jest przekonanie, iż każda osoba ma zdolność do samokontroli i rozwoju.

W 2024 r. psycholog dyżurował w naszym Centrum w każdy czwartek od 15.30 do 21.30 i podjął 212 interwencji zarówno w pierwszym kontakcie, jak i dalszych sesjach będących kontynuacją wspólnej pracy terapeutycznej. W roku 2024 psycholog PIK podjął jedną interwencję wyjazdową w związku z chorobą w rodzinie do dwóch osób. W pierwszym kontakcie przyjęto:

- 13 dzieci - z udziałem opiekunów,
- 19 kobiet - spotkania indywidualne,
- 13 mężczyzn - spotkania indywidualne.

Przyczyny szukania pomocy w punkcie interwencji kryzysowej:

- przemoc - 5,
- konflikt rodzinny/małżeński - 10,
- problemy wychowawcze - 6,
- problemy rozwojowe - 3,
- utrata osoby bliskiej - 3,
- trudności adaptacyjne w nowej sytuacji - 6,
- zaostrzenia zaburzeń psychopatologicznych - 1,
- alkohol/narkotyki - 6,
- choroba terminalna - 2.

2. Działalność domów pomocy społecznej

Zgodnie z art. 19 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Na terenie powiatu szamotulskiego funkcjonują dwa domy pomocy społecznej:

- a) Dom Pomocy Społecznej w Chojnie dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn, dysponujący 65 miejscami. Stan mieszkańców na dzień 31 grudnia 2024r. - 65, sposób finansowania: według nowych zasad 30 osób, według starych zasad 35 osób, ze względu na stopień sprawności w zakresie samoobsługi: 39 osób – porusza się samodzielnie, 16 osób wymaga częściowej opieki, 10 osób wymaga całkowitej pomocy.

Dom świadczy usługi zgodnie z obowiązującym standardem określonym w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, do których należą:

- usługi bytowe, w ramach których Dom zapewnia: wyżywienie w tym dietetyczne, miejsce zamieszkania, odzież, obuwie oraz utrzymanie czystości,
- usługi opiekuńcze polegające na udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych jak karmienie, mycie, pielęgnacja oraz pomoc w załatwianiu spraw osobistych,
- usługi wspomagające polegające na umożliwianiu udziału w terapii zajęciowej, aktywizowaniu i podnoszeniu sprawności, zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, stwarzaniu warunków do samorządności, rozwijaniu kontaktów z rodziną i społecznością lokalną, zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych oraz dostępu do informacji o prawach a także sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków.

Decyzją Nr PS.II-10.9013-10/09 z dnia 15.10.2009 r. Wojewody Wielkopolskiego Powiat Szamotulski uzyskał zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Chojnie na czas nieokreślony. Dom został wpisany do rejestru domów pomocy społecznej pod pozycją 63.

- b) Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie kobiet, dysponujący 80 miejscami. Stan mieszkańców na dzień 31 grudnia 2024r. – 80 osób, sposób finansowania: według nowych zasad 45 osoby, według starych zasad 35

osób, ze względu na stopień sprawności w zakresie samoobsługi: 17 osób – porusza się samodzielnie, 25 osób wymagają częściowej opieki, 38 osób wymaga całkowitej pomocy.

Dom świadczy usługi zgodnie z obowiązującym standardem określonym w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, do których należą:

- usługi bytowe, w ramach których Dom zapewnia: wyżywienie w tym dietetyczne, miejsce zamieszkania, odzież, obuwie oraz utrzymanie czystości,
- usługi opiekuńcze polegające na udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych jak karmienie, mycie, pielęgnacja oraz pomoc w załatwianiu spraw osobistych,
- usługi wspomagające polegające na umożliwianiu udziału w terapii zajęciowej, aktywizowaniu i podnoszeniu sprawności, zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, stwarzaniu warunków do samorządności, rozwijaniu kontaktów z rodziną i społecznością lokalną, zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych oraz dostępu do informacji o prawach a także sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków.

Decyzją Nr PS.II-11.9013-22/08 z dnia 27.01.2009r. Wojewody Wielkopolskiego Powiat Szamotulski uzyskał zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie na czas nieokreślony. Dom został wpisany do rejestru domów pomocy społecznej pod pozycją 62.

PCPR w Szamotułach koordynuje działalność domów pomocy społecznej w zakresie bieżącego funkcjonowania tych placówek, prowadzi proces kierowania i przenoszenia mieszkańców do innych placówek oraz ustala wysokość ponoszonej przez mieszkańca odpłatności. W roku 2024 wydano w tym zakresie 46 decyzji administracyjnych:

- a) 8 decyzji o umieszczeniu mieszkańców,
- b) 31 decyzji zmieniające odpłatność mieszkańcom,
- c) 1 decyzja uchylająca,
- d) 5 decyzji wygaszających.

Koszt utrzymania w domach pomocy społecznej w powiecie szamotulskim w roku 2024 wynosił:

- a) w Domu Pomocy Społecznej w Chojnie
 - do lutego 2024 r. 5 726,60 zł,
 - od marca 2024 r. 7 260,81 zł,
- b) w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi
 - do lutego 2024 r. 5 558,11 zł,
 - od marca 2024 r. 6 717,09 zł.

W 2024 r. na podstawie art. 55 ust. 1 z dnia 12 marca 2004 r. Ustawy o pomocy społecznej weszło w życie Rozporządzenie zobowiązujące dyrektorów Domów Pomocy Społecznej do prowadzenia od 1 stycznia 2024 r. Rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych.

W 2024 r. w domach pomocy społecznej na terenie powiatu szamotulskiego odnotowano 5 wystąpień zdarzeń nadzwyczajnych, w tym:

- Dom Pomocy Społecznej w Chojnie - 5 przypadków zdarzeń nadzwyczajnych indywidualnych,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi- nie zanotowano przypadków zdarzeń nadzwyczajnych.

W 2024 r. na pokrycie bieżącej działalności Domów Pomocy Społecznej przeznaczono łącznie kwotę **15 531 371,91 złotych**, w tym:

- | | |
|-------------------------------------|-------------------|
| a) z budżetu powiatu szamotulskiego | 11 315 480,17 zł, |
| b) z budżetu wojewody | 4 215 891,74 zł. |

3. Mieszkania treningowe

Zgodnie z art. 19 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie mieszkań treningowych.

Mieszkanie treningowe jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie treningowe zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Pobyt w mieszkaniu treningowym może być przyznany pełnoletniej osobie opuszczającej rodziną lub instytucjonalną pieczę zastępczą lub młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Pobyt w mieszkaniach treningowych jest czasowy. Opłaty za mieszkanie uzależnione są od sytuacji dochodowej skierowanych osób. Odpłatność ustalona jest zgodnie z zasadami zawartymi w uchwale Rady Powiatu nr L/343/2024 z dnia 27 marca 2024 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotulach posiada 4 mieszkania treningowe we Wronkach i 1 mieszkanie treningowe w Szamotulach.

W 2024r. w mieszkaniu A nikt nie przebywał z uwagi na zły stan techniczny mieszkania.

W mieszkaniu B1 przebywały 2 osoby, w mieszkaniu chronionym B2 przebywał 1 wychowanek Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej i 1 wychowanek rodziny zastępczej, w mieszkaniu chronionym C przebywał również 1 wychowanek Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej.

W mieszkaniu chronionym D w 2024r. przebywały łącznie 3 wychowanki POW.

4. Pomoc dla cudzoziemców

Do zadań własnych powiatu należy pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem (art. 19 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej).

W 2024r. na podstawie decyzji PCPR.425.4.2024 z dnia 31 października 2024r. wypłacono cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą pomoc mającą na celu wspieranie procesu jego integracji, zwanej dalej „pomocą dla cudzoziemca”. Pomoc w formie świadczenia pieniężnego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, opłaty mieszkaniowe oraz opłacenie składki na ubezpieczenie w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji w łącznej wysokości 8.970,00zł.

Ponadto w 2024 roku zostały złożone kolejne dwa wnioski o udzielenie pomocy w ramach programu integracyjnego, natomiast z uwagi na brak karty pobytu postępowania zostały zawieszone.

IV. Realizacja zadań w zakresie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

1. Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym

Turnus rehabilitacyjny to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku mająca na celu ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań. Turnusy rehabilitacyjne mobilizują do kontaktów z otoczeniem i do samodzielnego funkcjonowania. W odróżnieniu od pobytów sanatoryjnych NFZ, na turnusach znaczącą wagę, oprócz poprawy stanu zdrowia w ramach rehabilitacji leczniczej, przykładają się do aktywności społecznej i zorganizowanych działań grupowych. Turnus rehabilitacyjny trwa 14 dni. Z dofinansowania może skorzystać osoba, która posiada orzeczenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub równoważne (Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności) o znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniu niepełnosprawności, oraz osoby niepełnosprawne przed 16 r.ż. Z dofinansowania może skorzystać również opiekun osoby niepełnosprawnej w przypadku gdy wniosek lekarski zawiera wyraźne wskazania do opieki nad osobą niepełnosprawną wraz z uzasadnieniem.

Wysokość dofinansowania określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz.U. z 2007r. Nr 230, poz. 1694) oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2014r. zmieniające rozporządzenie w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz.U. z 2014r., poz. 1937).

Dofinansowanie w 2024 roku wynosiło:

- a) 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej – dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16–24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- b) 27% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- c) 25% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- d) 20% przeciętnego wynagrodzenia – dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- e) 20% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Wysokość dofinansowania obliczana jest co kwartał na podstawie kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w danym kwartale. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie jest przekazywane na rachunek bankowy organizatora turnusu i może być wykorzystane jedynie przez osobę, której zostało przyznane. Kwota dofinansowania nie może być wyższa od faktycznego kosztu uczestnictwa w turnusie osoby niepełnosprawnej lub pobytu jej opiekuna.

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie, jeżeli przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej. W przypadku przekroczenia tych kwot, dofinansowanie pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony.

Z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w 2024 roku skorzystało 319 osób (w tym: 32 dzieci, 178 dorosłych, 109 opiekunów), na kwotę łączną 490.407,87 zł, w tym:

- a) 125 osób z miasta i gminy Szamotuły na łączną kwotę 194.179,00 zł,
- b) 19 osób z miasta i gminy Ostroróg na łączną kwotę 30.284,00 zł,
- c) 30 osób z miasta i gminy Obrzycko na łączną kwotę 44.042,87 zł,
- d) 23 osoby z gminy Duszniki na łączną kwotę 33.281,00 zł,
- e) 27 osób z gminy Kaźmierz na łączną kwotę 41.123,00 zł,
- f) 49 osób z miasta i gminy Wronki na łączną kwotę 75.972,00 zł,
- g) 46 osób z miasta i gminy Pniewy na łączną kwotę 71.526,00 zł.

MIASTO/GMINA	DZIECI	DOROŚLI	OPIEKUNOWIE
SZAMOTUŁY	14	71	40
OSTRORÓG	5	8	6
OBRZYCKO	1	17	12
DUSZNIKI	2	12	9
KAŻMIERZ	4	13	10
WRONKI	2	31	16
PNIEWY	4	26	16

2. Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych w warunkach domowych, wykorzystujący ćwiczenia fizyczne, mające za zadanie osiągnięcie

przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania. Sprzęt rehabilitacyjny nie jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Pojęcie sprzętu rehabilitacyjnego jest pojęciem bardzo szerokim, nie da się jednoznacznie określić zamkniętej listy sprzętów, które mogą być dofinansowane. Sprzętami takimi mogą być np. różnego rodzaju sprzęty treningowe, służące do polepszenia sprawności fizycznej osoby niepełnosprawnej np. rower rehabilitacyjny lub bieżnia.

O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny ze środków PFRON może ubiegać się:

- a) osoba niepełnosprawna (legitymująca się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności),
- b) osoba, której przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia na członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej,
- c) zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych poświadczona zaświadczeniem lekarskim.

Wysokość dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w 2024 roku wynosiła do 50% kosztu całkowitego (nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia). Różnicę pomiędzy ceną sprzętu a kwotą dofinansowania ze środków PFRON pokrywa Wnioskodawca.

W 2024 roku z dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało 18 osób na łączną kwotę 38.358,00 zł, w tym:

- a) 7 osób z miasta i gminy Szamotuły na łączną kwotę 14.445,00 zł,
- b) 2 osoby z miasta i gminy Wronki na łączną kwotę 9.462,00 zł,
- c) 4 osoby z miasta i gminy Pniewy na łączną kwotę: 5.970,00 zł,
- d) 1 osoba z gminy Duszniki na łączną kwotę: 1.750,00 zł,
- e) 1 osoba z miasta i gminy Obrzycko na łączną kwotę: 1.550,00 zł,
- f) 3 osoby z miasta i gminy Ostroróg na łączną kwotę: 5.181,00 zł.

Przedmioty ortopedyczne to sprzęty niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałej niepełnosprawności, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego (są nimi np.: protezy, kule łokciowe, pionizatory, wózki inwalidzkie).

Środki pomocnicze to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź umożliwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym (są nimi np.: aparaty słuchowe).

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze są ujęte w katalogu, który jest załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. Przedstawione są w nim limity finansowania przez

Narodowy Fundusz Zdrowia oraz wysokość udziału własnego wnioskodawcy w kosztach zakupu.

O dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych może ubiegać się osoba niepełnosprawna jeżeli:

- posiada dokument potwierdzający niepełnosprawność,
- posiada kopię zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne,
- posiada fakturę na w/w przedmiot - określającą kwotę dofinansowania w ramach ubezpieczenia zdrowotnego,
- przedłoży oświadczenie o miesięcznych dochodach w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku.

Wysokość maksymalnego dofinansowania przedmiotów ortopedycznych wynosi:

- do 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów , jeżeli taki udział jest wymagany,
- do 150% sumy kwoty limitu wyznaczonego przez NFZ oraz wymaganego wkładu własnego osoby , jeżeli cena zakupu jest wyższa niż określony limit w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Aby otrzymać dofinansowanie należy spełnić kryterium dochodowe: dochód obliczony za ostatni kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku nie może przekroczyć 50% przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka wspólnego gospodarstwa domowego lub 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej opublikowanego Komunikatem Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w danym kwartale.

W 2024 roku z dofinansowania i refundacji zakupu przedmiotów ortopedycznych skorzystały 202 osoby na łączną kwotę 365.639,70 zł, w tym:

- a) 79 osób z miasta i gminy Szamotuły na łączną kwotę: 140.075,47 zł,
- b) 9 osób z miasta i gminy Ostrobróg na łączną kwotę: 27.320,00 zł,
- c) 19 osób z gminy Duszniki na łączną kwotę: 35.033,80 zł,
- d) 30 osób z miasta i gminy Pniewy na łączną kwotę: 60.122,43 zł,
- e) 44 osoby z miasta i gminy Wronki na łączną kwotę: 63.427,91 zł,
- f) 14 osób z gminy Kaźmierz na łączną kwotę: 26.407,60 zł,
- g) 7 osób z miasta i gminy Obrzycko na łączną kwotę: 13.252,49 zł,

3. Sprzęt rehabilitacyjny dla działających na rzecz osób z niepełnosprawnością osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą:

O dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego można starać się, jeśli:

- a) prowadzona działalność związana z rehabilitacją osób niepełnosprawnych trwa co najmniej od dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz odpowiednio

udokumentuje się ten fakt;

- b) zapewni się odpowiednie do potrzeb osób niepełnosprawnych warunki techniczne i lokalowe do realizacji zadania;
- c) udokumentuje się posiadanie środków własnych lub pozyskanie z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON;
- d) złoży wniosek o dofinansowanie wraz z ofertą cenową do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON. Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wynosi do 60% kosztów tego sprzętu, jednak nie więcej niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W 2024 r. nie wpłynął żaden wniosek dotyczący dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego od osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienie występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Likwidacja barier architektonicznych polega na wykonywaniu czynności lub podejmowaniu inwestycji, które będą miały na celu udostępnianie przestrzeni architektonicznej.

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych może ubiegać się osoba niepełnosprawna, mająca trudności w poruszaniu oraz będąca właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, w której likwiduje się bariery albo posiadająca zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym mieszka.

Likwidacja barier technicznych to inwestowanie w sprzęt techniczny, który pozwala osobom niepełnosprawnym na samodzielne, niezależne od innych osób funkcjonowanie.

Likwidacja barier w komunikowaniu to działania mające na celu umożliwienie osobie niepełnosprawnej porozumiewanie się z innymi ludźmi zwykle poprzez dokonywanie odpowiednich inwestycji.

O dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych niepełnosprawni mogą ubiegać się tylko w sytuacji, gdy jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, a także jeśli ich realizacja umożliwi albo też w zdecydowanym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności czy też kontaktów z otoczeniem.

Dofinansowanie na likwidację barier funkcjonalnych następuje na wniosek osoby niepełnosprawnej, złożony na odpowiednim formularzu w dowolnym czasie. Nie obejmuje ono kosztów realizacji zadań poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie. Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych wynosiła w 2024 r. do 80% kosztów przedsięwzięcia, jednak nie więcej niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W 2024 roku złożono 37 wniosków na likwidację barier architektonicznych, 8 na likwidację barier technicznych i 6 na likwidację barier w komunikowaniu na łączną kwotę 507 977,00 zł.

Do realizacji przyjęto 34 wnioski na likwidację barier architektonicznych. Dofinansowanie otrzymały:

- a) 14 osób z miasta i gminy Szamotuły w łącznej wysokości 203 358,00 zł, w tym: jedenaście wniosków dotyczyło dofinansowania do modernizacji łazienek, dwa wnioski dotyczyły także wyrównania podłóg w mieszkaniu i wymiany drzwi, jeden wniosek dotyczył wykonania chodnika - dojazdu do domu dla wózka inwalidzkiego, jeden wniosek dotyczył zakupu i montażu platformy przyschodowej, jeden wniosek dotyczył zakupu i montażu krzesła schodowego,
- b) 4 osoby z miasta i gminy Pniewy w wysokości 49 460,00 zł, z czego: trzy wnioski dotyczyły dofinansowania do modernizacji łazienek, jeden wniosek zakupu i montażu krzesła schodowego,
- c) 5 osób z miasta i gminy Wronki w wysokości 78 295,00 zł, na dofinansowanie do modernizacji łazienek, z czego jedna osoba otrzymała dodatkowo dofinansowanie na wykonanie podjazdu, przebudowę wejścia do domu oraz wyrównanie podłóg,
- d) 2 osoby z gminy Obrzycko w wysokości 26 000,00 zł, na dofinansowanie do modernizacji łazienki,
- e) 7 osób z miasta i gminy Kaźmierz na kwotę 76 360,00 zł, na dofinansowanie do modernizacji łazienek z czego 1 osoba otrzymała dodatkowo dofinansowanie na zakup i montaż stołu prysznicowego,
- f) 2 osoby z miasta i gminy Duszniki w wysokości 23 701,00 zł obydwie wnioski dotyczyły modernizacji łazienek.

W 2024 roku dofinansowano 5 wniosków dotyczących likwidacji barier technicznych. Dofinansowanie otrzymały:

- a) 1 osoba z Szamotuł w wysokości 1 139,00 zł, wniosek dotyczył zakupu podnośnika wannowego,
- b) 1 osoba z Pniew w wysokości 18 050,00 zł, wniosek dotyczył dofinansowania do zakupu schodołazu,
- c) 1 osoba z Wronki w wysokości 2 896,00 zł, wniosek dotyczył dofinansowania do zakupu podnośnika transportowo-kąpielowego,
- d) 1 osoba z gminy Kaźmierz w wysokości 3 362,00 zł, wniosek dotyczył dofinansowania do zakupu podnośnika transportowo-kąpielowego,
- e) 1 osoba z gminy Duszniki w wysokości 600,00 zł, wniosek dotyczył dofinansowania do zakupu smartfonu do komunikowania z systemem FreeStyle Libre przeznaczonym do ciągłego pomiaru stężenia glukozy.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu w 2024 roku otrzymało 6 osób:

- a) 2 osoby z miasta i gminy Szamotuły w wysokości 3 219,00 zł, jeden wniosek dotyczył dofinansowania do zakupu laptopa, jeden wniosek dofinansowania zakupu tabletu ze specjalistycznym oprogramowaniem do komunikacji wspomagającej i alternatywnej;
- b) 3 osoby z miasta i gminy Wronki w wysokości 5 073,00 zł, dwa wnioski dotyczyły dofinansowania zakupu tabletów ze specjalistycznym oprogramowaniem do komunikacji wspomagającej i alternatywnej;
- c) 1 osoba z miasta Obrzycko w wysokości 2 824,00 zł na dofinansowanie zakupu laptopa i urządzenia wielofunkcyjnego.

5. Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Realizacja tego zadania obejmuje działania organizacyjne o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym. O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- a) prowadzą działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- b) udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- c) udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków Funduszu,
- d) złożą wniosek o dofinansowanie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

Wysokość dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w roku 2024 wynosiła do 40% kosztów przedsięwzięcia. Zawarto 18 umów na łączną kwotę 100.000,00 zł dla łącznie 778 uczestników niepełnosprawnych wraz z opiekunami z poszczególnych stowarzyszeń lub instytucji:

L.p.	Wnioskodawca	Liczba realizowanych zadań	Łączna wartość dofinansowania	Liczba osób niepełnosprawnych objętych projektami (uczestnicy + opiekunowie)
1	Klub Seniora „Jaśki”-Ostroróg	5	13.100,00	263
2	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „DUSZEK” - Duszniki	1	7.000,00	22
3	Polskie Związki Niewidomych. Okręg	1	15.000,00	29

	Wielkopolski-Szamotuły			
4	Stowarzyszenie Pniewskich Amazonek „Razem Rażniej” - Pniewy	1	9.000,00	20
5	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych - Ostroróg	2	6.200,00	12
6	Stowarzyszenie Społeczne na Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski-Szamotuły	6	43.700,00	376
7	Stowarzyszenie Amazonek „Halszka” – Szamotuły	2	6.000,00	56

6. Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej

Na terenie powiatu szamotulskiego funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Szamotułach prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, w którym w 2024 roku przebywało 40 uczestników. WTZ w Szamotułach rozpoczął działalność 1 czerwca 2001 roku;
- Warsztat Terapii Zajęciowej we Wronkach prowadzony przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wronkach, w którym w 2024 roku w zajęciach uczestniczyło 30 osób niepełnosprawnych. WTZ we Wronkach rozpoczął działalność 17 grudnia 2012 roku;
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Dusznikach prowadzony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach, w którym w 2024 roku w zajęciach uczestniczyło 27 osób niepełnosprawnych. WTZ w Dusznikach rozpoczął działalność 17 grudnia 2012 roku.

Realizacja głównego celu Warsztatu odbywa się poprzez stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Rehabilitacja uczestników prowadzona jest w następujących pracowniach:

- WTZ Szamotuły - pracowni gospodarstwa domowego, krawiecko-dziewiarskiej, stolarskiej, plastycznej, ceramicznej, życia codziennego, informatyczno-edukacyjnej, ogrodniczo-ekologicznej;
- WTZ Wronki – komputerowo-poligraficznej, ceramicznej, życia codziennego, dwóch pracowniach artystycznych, rękodzieła z elementami doradztwa zawodowego;

- c) WTZ Duszniki – gospodarstwa domowego, krawiecko-dziewiarskiej, plastyczno-ceramicznej, stolarsko-ślusarskiej, zaradności osobistej i społecznej.

Głównym założeniem tego typu rehabilitacji jest przygotowanie uczestników do podjęcia pracy poprzez m.in. budowanie pewności siebie, rozwijanie umiejętności wykonywania codziennych czynności, psychofizycznych sprawności oraz umiejętności zawodowych. Uczestnicy WTZ mają również zajęcia muzyczne, teatralne, z psychologiem, logopedą, zajęcia ruchowe.

Uczestnikami warsztatów mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności, niezdolne do podjęcia pracy. Osoby niepełnosprawne przyjmowane do warsztatu muszą posiadać w swoim orzeczeniu wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Zgłoszenia osób niepełnosprawnych, które chcą uczestniczyć w warsztacie przyjmuje i zatwierdza jednostka prowadząca warsztat.

Terapię prowadzoną w warsztacie realizuje się na podstawie Indywidualnego Programu Rehabilitacji uczestnika, który zawiera informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań wobec uczestnika i spodziewanych efektów tych działań. W Warsztacie działa rada programowa, która dokonuje okresowej oraz, nie rzadziej niż co 3 lata, kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika warsztatu i zajmuje stanowisko w kwestii osiągniętych przez niego postępów w rehabilitacji, uzasadniających:

- a) podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy,
- b) potrzebę skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, ze względu na brak postępów w rehabilitacji i złe rokowania co do możliwości osiągnięcia postępów uzasadniających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy po odbyciu dalszej rehabilitacji w warsztacie,
- c) przedłużenie uczestnictwa w terapii ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji, umożliwiających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy, albo okresowy brak możliwości podjęcia zatrudnienia, albo okresowy brak możliwości skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia.

Koszty utworzenia, działalności i wynikające ze zwiększenia liczby uczestników warsztatu są współfinansowane ze środków PFRON, ze środków samorządu terytorialnego lub z innych źródeł. Zasada współfinansowania oznacza solidarne ponoszenie kosztów tworzenia i działania warsztatów przez jednostki samorządu terytorialnego szczebla powiatowego oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Maksymalne dofinansowanie ze środków Funduszu kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej, w tym wynikających ze zwiększonej liczby uczestników warsztatu, wynosi:

- a) - w 2005 i 2006 r. – 100% tych kosztów,
- b) - w 2007 r. — 95% tych kosztów,
- c) - w 2008 r. i w latach następnych — 90% tych kosztów.

W 2024 roku na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej:

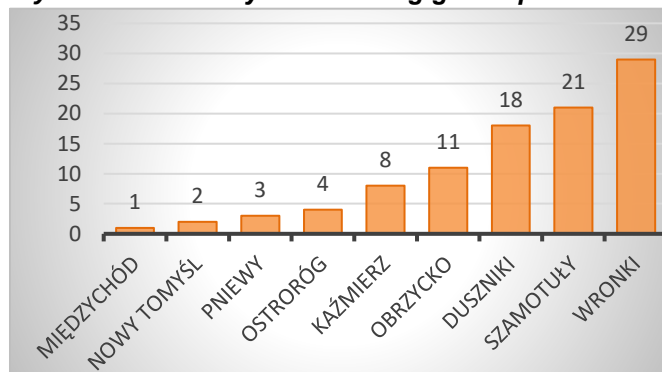
- a) w Szamotułach przekazane zostały środki finansowe w wysokości:
 - środki PFRON – 1 387 840,00 zł;

- środki budżetu powiatu szamotulskiego – 154 208,40 zł.
- b) we Wronkach przekazane zostały środki finansowe w wysokości:
 - środki PFRON – 1 040 760,28 zł;
 - środki budżetu powiatu szamotulskiego – 111 798,20 zł;
 - środki budżetu powiatu międzychodzkiego – 3 855,12 zł;
 - środki gminy Wronki – 40 000,00 zł.
- c) w Dusznikach przeznaczone zostały środki finansowe w wysokości:
 - środki PFRON 936 172,11 zł;
 - środki budżetu powiatu szamotulskiego – 93 797,98 zł;
 - środki budżetu powiatu nowotomyskiego – 10 229,28 zł;
 - środki gminy Duszniki – 00,00 zł.

W 2024 roku w zajęciach WTZ uczestniczyły: 94 osoby niepełnosprawne z wszystkich gmin z terenu powiatu szamotulskiego. Do dnia 26.08.2024 r. w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Dusznikach uczestniczyły 3 osoby z powiatu nowotomyskiego. W związku z rezygnacją 1 osoby z powiatu nowotomyskiego, od dnia 02.09.2024 r. do WTZ w Dusznikach dołączyła 1 osoba z powiatu szamotulskiego. W Warsztacie Terapii Zajęciowej we Wronkach uczestniczyła 1 osoba z powiatu międzychodzkiego.

Liczba uczestników WTZ (wg stanu na dzień 31.12.2024 r.) z powiatu szamotulskiego wraz z podziałem na gminy oraz z powiatów nowotomyskiego i międzychodzkiego przedstawia się następująco:

Wykres: Uczestnicy WTZ według gmin i powiatów



7. Realizacja programu „Aktywny Samorząd”

Program „Aktywny samorząd” adresowany jest do niepełnosprawnych osób będących w wieku aktywności zawodowej, zatrudnionych lub uczących się. Głównym celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo tych osób w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji. Program finansowany jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2024 roku w ramach w/w programu realizowane były dwa moduły, które dotyczyły: likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową (Moduł I) oraz dofinansowania lub refundacji kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II).

W ramach likwidacji bariery transportowej (obszar A) można było wnioskować o dofinansowanie do zakupu i montażu oprzyrządowania do samochodu (zadanie 1 i 4) oraz o dofinansowanie lub refundację kosztów uzyskania prawa jazdy (zadanie 2 i 3).

Jednym z realizowanych obszarów w ramach programu „Aktywny samorząd” było dofinansowanie do likwidacji bariery w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym (obszar B). W ramach tego obszaru można było wnioskować o dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (zadania 1, 3 i 4), o dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (zadanie 2) oraz o dofinansowanie pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego – zakupionego w ramach programu (zadanie 5).

W ramach programu kolejnym realizowanym obszarem była likwidacja barier w poruszaniu się (obszar C). Realizowanymi zadaniami w ramach obszaru C były: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (zadanie 1), pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (zadanie 2), pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (zadanie 3), pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – co najmniej na III poziomie jakości (zadanie 4) oraz pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (zadanie 5).

Kolejnym obszarem realizowanym w ramach programu „Aktywny samorząd” była pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (obszar D).

Ostatnim obszarem programu, była pomoc w postaci dodatku do energii elektrycznej dla osób niepełnosprawnych, które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej (obszar E).

Moduł II programu „Aktywny samorząd” obejmuje wsparcie w dostępie do wykształcenia na poziomie wyższym dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności (od 2024 r. także z lekkim stopniem niepełnosprawności). W Module II można się starać o dofinansowanie do bieżącego semestru lub refundację czesnego po zakończonym semestrze w ramach bieżącego roku akademickiego. Wsparcie mogą otrzymać osoby pobierające naukę w szkole policealnej, kolegium, szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczornym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu). Pomoc mogą otrzymać także osoby, które otworzyły przewód doktorski poza studiami doktoranckimi. W ramach modułu II wnioskować można było o dofinansowanie do kosztów czesnego (opłaty za naukę) oraz o dodatek na pokrycie kosztów kształcenia.

W ramach programu „Aktywny samorząd” w 2024 r. złożono łącznie 128 wniosków, z których 119 rozpatrzono pozytywnie i przeznaczono do dofinansowania. Kwota z umów przyznana beneficjentom w ramach programu wyniosła 749 243,68 zł.

Wsparciem w ramach Modułu I objęto 61 Beneficjentów, a całkowita kwota przyznanego dofinansowania w ramach tego modułu wyniosła 497 022,98 zł.

W Module II wsparciem objęto 41 Beneficjentów, a całkowita kwota przyznanego dofinansowania w ramach tego modułu wyniosła 262 220,70 zł.

V. Działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności, który realizuje zadania związane z orzekaniem o niepełnosprawności dzieci i stopniu niepełnosprawności osób dorosłych oraz wydawaniem legitymacji i kart parkingowych niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu. Obsługa finansowo – księgowa Zespołu dokonywana jest w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Dyrektor Centrum wraz z Przewodniczącą Zespołu koordynują prace Zespołu pod kątem ustalania liczby posiedzeń składu orzekającego, wydatków ponoszonych z tytułu zatrudniania specjalistów i wydatków administracyjno – biurowych związanych z podstawową działalnością Zespołu.

Wykaz specjalistów powołanych w skład Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Szamotułach:

- 11 lekarzy w tym: 3 specjalistów chorób wewnętrznych, chirurg, neurolog, reumatolog, otolaryngolog, kardiolog 3 pediatrów;
- 4 psychologów;
- 2 doradców zawodowych;
- 2 pedagog;
- 3 pracowników socjalnych;

W 2024 r. złożono ogółem 2397 wniosków, w tym 2043 dotyczyło osób dorosłych oraz 352 wniosków dla dzieci do 16 roku życia. O wydanie orzeczenia w celu odpowiedniego zatrudnienia i szkolenia ubiegały się 512 osoby. Dla ustalenia kwalifikacji do uzyskania nowej karty parkingowej złożono 177 wnioski. W zakresie korzystania z zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń z pomocy społecznej ubiegało się o orzeczenie 1087 osoby, (w tym 737 osób dorosłych i 350 dzieci). Do innych celów takich jak zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne lub korzystania z uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej wnioski złożyło 621 osób.

Powiatowy Zespół w 2024 roku wydał ogółem 2280 orzeczeń, w tym:

1. dla osób powyżej 16 roku życia - 1942 orzeczeń:

- 1910 orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności,
- 32 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych i o odmowie wydania orzeczenia ze względu na posiadanie ważnego orzeczenia i nie stwierdzenie pogorszenia stanu zdrowia,

2. dzieci przed 16 rokiem życia – 338 orzeczeń, w tym:

- 300 orzeczeń o zaliczeniu dzieci do osób niepełnosprawnych,
- 38 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych lub odmowie wydania orzeczenia ze względu na posiadane ważne orzeczenie.

189 posiedzeń składów orzekających odbywały się regularnie przez cały rok 2024, zgodnie z posiadanym zabezpieczeniem środków finansowych na działalność Zespołu. Średni okres oczekiwania na rozpatrzenie wniosku i wydanie orzeczenia dla dorosłych wyniósł 74 dni a dla dzieci 43 dni.

W 2024 roku wniesiono 178 odwołań od wydanych orzeczeń. Z tego 164 odwołania przekazano do rozpatrzenia przez Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Poznaniu. Poniższa tabela przedstawia sposób załatwienia odwołań.

Wniesione odwołania	Odwołania rozpatrzone w Powiatowym Zespole	Odwołania przekazane do Wojewódzkiego Zespołu						Sprawa pozostawiona bez rozpoznania WZOON oraz wycofanie odwołania
		uchylone		utrzymane w mocy	uchybiecie terminu	zawieszenie postępowania	sprawa niezakończona	
		na korzyść klienta	na niekorzyść klienta					
178	14	28	5	99	1	0	20	11

W 2024 roku Powiatowy Zespół wydał ogółem 397 legitymacji, w tym :

- 51 legitymacji dzieciom niepełnosprawnym przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności,
- 346 legitymacje osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

W 2024 r. wpłynęło ogółem 737 wniosków o wydanie karty parkingowej w tym: 717 (dla osób powyżej 16 roku życia), 20 wniosków (dla dzieci). Do 31.12.2024 r. wydano ogółem 705 kart, (700 dla osób dorosłych i dzieci oraz 5 dla placówek).

VI. Realizacja programów i projektów

1. Program wyrównywania różnic między regionami III

W 2024 roku Powiat Szamotulski przyjął zaproszenie Oddziału Wielkopolskiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Poznaniu do uczestnictwa w „Programie wyrównywania różnic między regionami III”. Realizatorem programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej. **Obszary programu, które były realizowane w 2024 r. to:**

- 1) **obszar A** – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;
- 2) **obszar B** – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;
- 3) **obszar C** – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych;
- 4) **obszar D** – likwidacja barier transportowych;

- 5) **obszar E** – dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;
- 6) **obszar F** – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej;
- 7) **obszar G** – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W 2024 r. do dofinansowania zakwalifikowano następujące projekty w ramach Programu:

- 1) Starostwa Powiatowego w Szamotułach: „Likwidacja barier w budynkach Starostwa Powiatowego w Szamotułach oraz w pomieszczeniu Terenowego Punktu Paszportowego w Szamotułach w zakresie dostępności architektonicznej i komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami”, Łączny koszt projektu: 18 651,72 zł, Otrzymane środki PFRON: 5 595,52 zł, Wkład własny projektodawcy: 13 056,20 zł. Projekt zakończony.
- 2) Warsztatów Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi: „Remont pracowni krawieckiej”, Łączny koszt projektu: 51 437,70 zł, Otrzymane środki PFRON: 41 149,60 zł, Wkład własny projektodawcy: 10 288,10 zł. Projekt zakończony.

2. Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

Od roku 2018 Powiat Szamotulski realizuje program PFRON dot. wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie przez WTZ Zajęć Klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W ramach programu WTZ zainteresowany prowadzeniem Zajęć Klubowych może ubiegać się o ich dofinansowanie. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w Warsztacie Terapii Zajęciowej.

Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

- Beneficjentami programu są:
 1. osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
 2. osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.
- Adresatami programu są podmioty prowadzące Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Powiat Szamotulski w 2024 r. wystąpił do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z wnioskiem Warsztatu Terapii Zajęciowej w Szamotułach oraz Gminy Wronki - Warsztatu Terapii Zajęciowej we Wronkach o środki w ramach realizacji programu. Decyzją Pełnomocników Zarządu PFRON na realizację programu „Zajęcia Klubowe w WTZ” zostało przyznane dofinansowanie w kwocie **43 972,50 zł**. Czas trwania zajęć klubowych w roku realizacyjnym wynosił 12 miesięcy: od lutego 2024 r. do stycznia 2025 r. Dofinansowanie przyznane w ramach programu w 2024 r. wykorzystane było wyłącznie na działalność związaną z prowadzeniem zajęć klubowych, w szczególności na:

- 1) działania na rzecz beneficjentów programu zgodne z celem programu,
- 2) niezbędne wydatki rzeczowe i osobowe związane z prowadzeniem zajęć klubowych w WTZ, takie jak transport, materiały do terapii, wynagrodzenia, wyposażenie, koszty utrzymania i inne, niezbędne do prowadzenia zajęć klubowych w ramach programu.

3. Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Szamotulskiego na lata 2020 – 2025

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 2 ust. 1 pkt 1: przemoc definiowana jest jako: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;”*

Program określa kompleksowe działania skierowane zarówno na profilaktykę przeciwdziałania przemocy, jak również na ochronę osoby doznającej przemocy domowej i edukację sprawców stosujących przemoc. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie, z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Dotychczasowe doświadczenia z pracy z klientami dotkniętymi przemocą domową wskazują, że potrzebują oni różnego rodzaju poradnictwa świadczonego w punkcie interwencji kryzysowej. Tylko zapewnienie wszechstronnego wsparcia stwarza szansę na to, że praca z osobą doznającą przemocy domowej będzie efektywna – przyniesie rezultaty w postaci zatrzymania przemocy i odbudowania zdolności do kierowania swoim życiem.

W pracy z klientem duże znaczenie mają konsultacje psychologiczne. Ich zadaniem jest umożliwienie osobie doświadczającej przemocy domowej dokonania rzeczowej i spokojnej analizy własnej sytuacji i określenia, jakie działania w danym przypadku powinny zostać podjęte. Dopiero gdy ona sama określi, jakie kroki chce przedsięwziąć, można przejść do następnego etapu, tj. udzielania wsparcia w konkretnych działaniach.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Szamotulskim. Natomiast cele szczegółowe oraz ich realizacja w 2024 roku zostały przedstawione poniżej:

- poniesienie świadomości społecznej oraz zmiana postaw i stereotypów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. W tym obszarze działania zostały rozdysponowane materiały edukacyjne, ulotki, plakaty oraz publikacje naukowe między gminy powiatu szamotulskiego do wykorzystania w pracy z klientem. W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Szamotułach zorganizowano konkurs „I Ty możesz zapobiegać przemocy” – do którego zaproszono uczniów klas 6 - 8 szkół podstawowych oraz 1-4 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu szamotulskiego. Podstawowym celem akcji było uwrażliwienie społeczeństwa na to, iż nieprawdziwym jest stwierdzenie, że to, co się dzieje za ścianą, to nie jest „moja sprawa”. Bezcynność nie jest właściwą formą reakcji na przemoc. Zadaniem uczniów było wykonanie plakatu, napisanie wiersza bądź zagranie spotu. W dniach 16-17 grudnia 2024 r. zorganizowano szkolenie pn. „Współpraca powiatowych i gminnych służb na rzecz dziecka i rodziny” na które zostali zaproszeni przedstawiciele szkół i ośrodków pomocy społecznej,
- zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia dla ofiar przemocy – prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla ofiar przemocy – W tut. Centrum działa Punkt Interwencji Kryzysowej, z którego usług skorzystało 5 osób, podając powód szukania pomocy – przemoc,
- ograniczenie stosowania przemocy poprzez opracowanie i realizację działań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie – w roku sprawozdawczym zrealizowano jedną edycję programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy „Nie-dla przemocy” w terminie od 20 kwietnia do 22 czerwca. Do programu zgłosiło się sześciu mężczyzn i pięć kobiet. Warsztaty ukończył jeden mężczyzna i trzy kobiety. Oprócz zajęć grupowych uczestnicy mogli skorzystać z indywidualnego poradnictwa psychologicznego w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.

4. Realizacja projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach 9 maja 2023 r. podpisało deklarację przystąpienia jako partner do projektu pn. „**Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w województwie wielkopolskim**” realizowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego/Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w partnerstwie z Powiatami, finansowanego w ramach „Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski. a lata 2021 – 2027” w ramach działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Celem projektu jest zwiększenie dostępności i poszerzenie zakresu usług wspierających dla 1162 osób tj. dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej oraz wsparcie 6 powiatowych systemów pieczy zastępczej i ich 80 pracowników realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w okresie od 1.10.2023 r. do 30.06.2029 roku.

Projekt skierowany jest do dzieci i młodzieży, przebywających w różnych formach pieczy zastępczej, ich rodzin biologicznych, rodzin zastępczych oraz ich otoczenia, osób usamodzielniających się i usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej a także podmiotów i osób realizujących zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W ramach projektu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zatrudniło 2 pracowników na stanowiska: koordynatora ds. wsparcia rodziny i dziecka w pieczy zastępczej - umowa o pracę oraz koordynatora usamodzielniania - umowa o pracę.

Wprowadzone zostały usługi zewnętrzne do których należą:

- a) diagnoza pogłębiona dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej w oparciu o którą realizowane są działania wspomagające rozwój dziecka (lekarz pediatra, neurologopeda, fizjoterapeuta, psycholog, diagnosta FAS/D) z której skorzystało 20 wychowanków,
- b) kolejnym działaniem realizowanym przez PCPR w Szamotułach było wsparcie w procesie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej poprzez wzmocnienie kompetencji społecznych, które przygotowują młode osoby do samodzielnego życia. W ramach tego działania 5 osób skorzystało z dofinansowania na prawo jazdy kat. B,
- c) pozostałe działania na rzecz usamodzielnianych obejmowały wsparcie:
 - psychoterapeuty z którego skorzystało 13 osób,
 - terapeutów uzależnień z którego skorzystały 3 osoby,
 - doradcy zawodowego z którego skorzystało 7 osób.
- d) usługi wspierające rozwój kompensujące opóźnienia np. edukacyjne, społeczne dzieci, młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej. Podjęte działania obejmowały wsparcie specjalistów z czego:
 - 5 osób skorzystało ze wsparcia psychotraumatologa;
 - 5 osób skorzystało ze wsparcia seksuologa;
 - 13 osób skorzystało z terapii rodzinnej;
 - 5 osób skorzystało ze wsparcia neurologopedy;
 - 16 osób skorzystało ze wsparcia logopedy;
 - 11 osób skorzystało z zajęć z integracji sensorycznej;

- 11 osób skorzystało z wczesnego wspomaganie rozwoju.

Kolejne działanie realizowane przez PCPR w postaci wsparcia grupowego dla dzieci w PZ, rodzin i ich otoczenia miało formę 2 dniowego wyjazdu w którym łącznie uczestniczyło 36 osób. Działaniem realizowanym na rzecz zawodowych rodzin zastępczych była superwizja, w której uczestniczyło 8 osób.

W 2024 roku w ramach projektu z usług PCPR łącznie skorzystało 108 osób.

5. Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”

Zgodnie z uchwałą nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „*Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027*” w okresie od 1 lipca 2024r. do 31 grudnia 2024r. realizowano w/w program w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach oraz w DPS w Nowej Wsi i DPS w Chojnie.

Celem Programu adresowanego do pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej jest dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek tych wynagrodzeń.

W ramach Programu zawarto umowę, na warunkach której Powiat otrzymał dotacje o łącznej kwocie 775.390,18 zł, z czego:

- a) 695.417,98 zł w rozdziale 85202 *Domy Pomocy Społecznej*, w tym:
 - DPS Nowa Wieś 380.962,00 zł (wykonanie w kwocie 345.832,79 zł tj. 90,70%)
 - DPS Chojno 314.455,98 zł (wykonanie w kwocie 300.529,82 zł tj. 95,50%)
- b) 79.972,20 zł, w rozdziale 85218 *Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie* (wykonanie w kwocie 75.971,29 zł, tj. 94,90%).

W ramach programu dofinansowano wynagrodzenia 109 pracowników, w tym:

- a) DPS Nowa Wieś - 52 osoby,
- b) DPS Chojno – 45 osób,
- c) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 12 osób.

6. Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”

Zgodnie z uchwałą nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „*Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027*” w okresie od 1 lipca 2024r. do 31 grudnia 2024r. realizowano w/w program w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach oraz 6 placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Celem programu jest dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty wykonujące zadania publiczne na ich zlecenie.

W ramach Programu zawarto umowę, na warunkach której Powiat otrzymał dotacje o łącznej kwocie 474.688,53 zł, z czego:

- a) 58.161,60 zł w rozdziale *85508 Rodziny Zastępcze* (wykonanie w kwocie 32.682,52 zł. tj. 56,10%)
- b) 416.526,93 zł w rozdziale *85510 Działalność Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych*, (wykonanie w kwocie 398.682,22 zł. tj. 95,72%)

W ramach programu dofinansowano wynagrodzenia 190 pracowników, w tym:

- a) koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 6 osób,
- b) pracownicy placówek – 184 osoby.

7. Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”

Zgodnie z uchwałą nr 61 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „*Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027*” w okresie od 1 lipca 2024r. do grudnia 2024r. dofinansowano wynagrodzenia 9 rodzin zastępczych zawodowych.

Na realizację w/w Programu Powiat otrzymał z Funduszu Pracy środki o łącznej kwocie 63.458,10 zł, zaś wykonanie wyniosło 63.131.10 zł tj. 99,48%.

Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań własnych powiatu z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej przez dofinansowanie wynagrodzeń przysługujących rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W ramach programu dofinansowano wynagrodzenia 9 rodzin zastępczych.

8. Realizacja rządowego programu „Wsparcie powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 roku”

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r., Powiat Szamotulski otrzymał środki z Funduszu Pracy stanowiące, zgodnie z zasadami ww. Programu dofinansowanie do wynagrodzeń wypłacanych od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., w tym:

- rodzinom zastępczym zawodowym (z wyłączeniem pełniących funkcję pogotowia rodzinnego) oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, nie wyższą niż 965,00 zł za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia funkcji przez tę rodzinę lub prowadzącego we wskazanym okresie;

- rodzinom zastępczym zawodowym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego, nie wyższą niż 1200,00 zł za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia funkcji przez tę rodzinę we wskazanym okresie.

Celem Programu jest wsparcie powiatów w realizacji zadań własnych z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej.

W ramach Programu zawarto umowę, na warunkach której Powiat otrzymał 100.285,00 zł

- a) za I półrocze 2024r. - 47.730,00 zł,
- b) za II półrocze 2024r. - 52.555,00 zł.

9. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024

Zgodnie z umową 116/2024/AOOzN w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pod nazwą "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024, Powiat otrzymał łącznie kwotę 206.907,00 zł na realizację i koszty obsługi Programu.

Celem Programu jest realizacja zadań w zakresie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, których adresatami są:

- 1) dzieci do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
- 2) osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie:
 - o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
 - traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W ramach Programu przyznano 10 osobom niepełnosprawnym usługi asystencji osobistej w tym:

- a) z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne) - 4 osoby,
- b) z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne) – 2 osoby,
- c) z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne) – 1 osoba,
- d) z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne) – 1 osoba,

- e) dzieci w wieku do ukończenia 16 r.ż. spełniających zapisy części III Programu – 2 osoby.

Wykonano 3.570 godzin usługi asystencji osobistej, z czego dla osób niepełnosprawnych:

- a) z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne) – 1.686 godzin,
- b) z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne) – 846 godzin,
- c) z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne) – 320 godzin,
- d) z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne) – 246 godzin,
- e) dzieci w wieku do ukończenia 16 r.ż. spełniających zapisy części III Programu – 472 godzin.

Łącznie ze środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystano:

- a) 191.236,50 zł – tj. 94,27% planowanej kwoty – na realizację Programu,
- b) 3.824,73 zł - na koszty obsługi Programu.

VII. Pozostała działalność PCPR

1. Działalność Powiatowej Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Środków Pomocniczych „TĘCZA”

Zadaniem Wypożyczalni „Tęcza” jest udostępnianie mieszkańcom powiatu szamotulskiego sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i pomocniczych w celu ułatwienia osobom niepełnosprawnym codziennego funkcjonowania oraz umożliwienia wykonywania rehabilitacji usprawniającej we własnym zakresie, w warunkach domowych. Sprzęt udostępniany jest nieodpłatnie na okres 9 miesięcy (z możliwością przedłużenia) zgodnie z zaleceniem medycznym osobom będącym w trakcie leczenia lub usprawniania ruchowego. W sytuacjach tego wymagających sprzęt jest dowożony pod wskazany adres. Podczas przekazywania sprzętu udzielany jest również instruktaż jego użytkowania.

Najczęściej wypożyczane w roku 2024 były:

- łóżka rehabilitacyjne,
- podkłady gąbkowe,
- wózki inwalidzkie,
- balkoniki,
- krzesła toaletowe,
- chodziki czterokołowe,
- podpórki dwukołowe i trójkołowe,
- rowery stacjonarne,
- rowery jezdne trójkołowe „TOLEK”,
- kule łokciowe,
- bieżnie,
- ssaki elektryczne,
- rotory,
- ciśnieniomierze,

- nebulizatory,
- podnośniki elektryczne,
- lampa Bioptron.

W 2024 r. podpisano 54 nowych umów na wypożyczenie sprzętu oraz 18 aneksów do umów (przedłużenie wypożyczenia o kolejne dziewięć m-c), co łącznie daje 72 wniosków w wypożyczalni.

2. Realizacja usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej

Usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w 2024 roku realizowana była ze środków własnych Powiatu. Asystencja skierowana była do osób z niepełnosprawnościami, posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności bądź orzeczenie równoważne. Celem usługi było udzielanie wsparcia, organizowanie pomocy, wyrównywanie szans, umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym, aktywizacja, uzyskanie jak największej samodzielności oraz umożliwienie pozostania w bezpiecznym i sprzyjającym środowisku. Beneficjenci usługi otrzymali wsparcie w szczególności w kontaktach z instytucjami i urzędami, podczas robienia zakupów, wsparcie w procesie integracji ze środowiskiem lokalnym, podczas wizyt lekarskich, podczas spacerów, pomoc w pokonywaniu barier komunikacyjnych, pomoc w potrzebach doraźnych w środowisku domowym. Zakres usług dostosowywany był do indywidualnych potrzeb beneficjentów. Asystent odbywał średnio dwie wizyty w tygodniu. Z usługi AOOD skorzystało 13 usługobiorców.

Ogólna liczba godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności i bądź orzeczeniem równoważnym	W tym:		
	Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób o orzeczeniu o znacznym stopniu niepełnosprawności i	Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób o orzeczeniu o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i	Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób o orzeczeniu o lekkim stopniu niepełnosprawności i
1561	842	623	96

VIII. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Szamotulskiego, w szczególności poprzez informacje na stronie internetowej, w prasie, przy okazji imprez lokalnych oraz rozwój wolontariatu na rzecz systemu pieczy zastępczej.
2. Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci oraz możliwości finansowych powiatu w tym zagwarantowanie w budżecie Powiatu Szamotulskiego środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych i placówek.
3. Tworzenie nowych rodzin zastępczych, poprzez prowadzenie procedury kwalifikacyjnej oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze na podstawie zatwierdzonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej przygotowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach.
4. Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
5. Rozwój działania grup wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.
6. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym.

IX. Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej

1. Kontynuacja działań Punktu Interwencji Kryzysowej w formie porad stacjonarnych oraz interwencyjnych z zakresu wsparcia psychologicznego, podejmowanych w miejscu zdarzenia.
2. Promowanie powiatowych domów pomocy społecznej w celu zagwarantowania pełnej obsady posiadanych miejsc.
3. Zwiększanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej z innymi instytucjami działającymi na terenie Powiatu Szamotulskiego na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny.
4. Zwiększenie liczby asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej i objęcie tymi usługami osób z niepełnosprawnością, zamieszkałych na terenie Powiatu Szamotulskiego

Szamotuły, 14 kwietnia 2025 roku